

Stálin Vojinlav Vujovićról

165

AZ OROSZ ELLENZÉK POLITIKAI ARCULATA

A Kommunista Internacionále Végreható Bizottsága
Elnökségének és a Nemzetközi Ellenrző Bizottságnak
együttes ülésén mondott beszédből

1927 szeptember 27

Eltársak! A szónokok itt olyan jól és alaposan beszéltek, hogy nekem már nincs sok mondani-valóm.

Nem hallottam Vujovics egész beszédét, mert nem voltam a teremben és csak a beszéde végét hallhattam. Ebből megtudtam, hogy Vujovics az SzK(b)P-t opportunizmussal vádolja, önmagát bolseviknak tartja és arra merészkedik, hogy leninizmusra tanítsa az SzK(b)P-t.

Mit szóljunk ehhez? Pártunkban, sajnos, akadnak egyesek, akik bolsevikoknak mondják magukat, valójában azonban semmi közülük sincs a leninizmus-hoz. Azt hiszem, Vujovics is ezek közé tartozik. Könnyen elképzelhető, hogy mi sül ki abból, amikor ilyen emberek arra merészkednek, hogy leninizmusra tanítsák az SzK(b)P-t. Azt hiszem, hogy Vujovics bírálata nem érdemes válaszra.

Eszembe jutott egy kis történet, amely Heinével, a német költővel esett meg. Engedjék meg, hogy elbeszéljem ezt a történetet. A különböző kritikusok között, akik Heine ellen a sajtóban felléptek, volt egy Auffenberg nevű nagyon balkezes és meglehe-

tősen tehetségtelen irodalmi kritikus. Ezt az író-t főleg az jellemezte, hogy a sajtóban szüntelenül „kritizálta” és durva kritikájával állandóan zaklatta Heinét. Heine nyilván szükségtelennek tartotta, hogy a „kritikára” válaszoljon, és konokul hallgatótt. Heine barátai ezt nem tudták mire vélni, és levelet írtak Heinének: hogyan értsük azt, hogy Auffenberg, az író, rengeteg kritikai cikket írt Heine ellen, Heine pedig szükségtelennek tartja, hogy válaszoljon. Heine kénytelen volt válaszolni. És mit válaszolt barátai unszolására? Heinének a sajtóban megjelent válasza rövid volt: „Auffenberg nevű író-t nem ismerek; azt hiszem olyan lehet, mint Darlincour, akit szintén nem ismerek.”

Heine nyomán az orosz bolsevikok Vujovics kritikai gyakorlataival kapcsolatban ezt mondhatnák: „Vujovics nevű *bolsevikot* nem ismerünk; azt hisszük olyan lehet, mint Ali baba, akit szintén nem ismerünk.”

Trockijról és az ellenzékről. Az ellenzék legfőbb baja, hogy nem ért azokhoz a dolgokhoz, amelyekről itt fecseg. Trockij a kínai politikáról beszélt. De nem akarja elismerni, hogy a kínai kérdésben az ellenzéknek nem volt semilyen vonala, semmilyen politikája. Az ellenzék ingadozott, egyhelyben topogott, ide-oda kapkodott, de vonala nem volt. Kínát illetőleg három kérdéstről vitatkoztunk: az egyik kérdés, hogy résztvegyenek-e a kommunisták a Kuomintangban, a másik a Szovjetek kérdése, a harmadik a kínai forradalom jellegének kérdése. Az ellenzék mind a három kérdésben csődöt mondott, mert nem volt semilyen vonala.